ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова НМР ВСП «ІІНО КНУБА»
_____ Дмитро ПРУСОВ
від «25» травня 2026 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ

АРХІТЕКТУРИ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД

1) Шифр за ОПП: ВК
2) Навчальний рік: 2026/2027
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
4) Форма навчання: денна/заочна
5) Компонента спеціальності: вибіркова
6) Семестр: II,III
7) Викладач (розробник карти): канд. архітектури, доцент, професор кафедри інноваційної архітектури та дизайну ВСП «ІІНО КНУБА» Авдєєва Наталія Юріївна Корпоративна адреса електронної пошти: nataliia.avdieieva@iino.in.ua Посилання на сторінку викладача на сайті ВСП «ІІНО КНУБА»: https://iino.knuba.edu.ua/2017-08-27-11-33-37/kafedry/kafedra-arkhitekturno-proektnoi-spravy?view=article&id=2098:avdeeva-marina-samujilivna&catid=2
8) Мова навчання: українська
9) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): Вивченню дисципліни передують наявність знань з архітектурного проєктування житлових і громадських будівель, архітектурних конструкцій, основ містобудування, історії архітектури та нормативної бази проєктування.

10) Мета курсу: освоєння здобувачами вищої освіти теоретичних засад перспективних напрямків розвитку житлових і громадських будівель та споруд, їх типології, основ проєктування та конструктивних особливостей; формування уявлення про проблеми, що постали перед архітекторами України, та основні тенденції розвитку сучасної архітектури; набуття вмінь розробляти пропозиції щодо розв'язання проблем, пов'язаних із новим будівництвом і реконструкцією існуючих будівель, формуванням їх функціональних, об'ємно-просторових та естетичних характеристик з урахуванням чинних нормативно-технічних вимог, вимог екологічності, енергоефективності, інклюзивності та безпеки.

11) Структура курсу:

Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/ контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год	Форма підсумкового контролю
24/16	24/12	-	Контрольна робота	132/152	залік
Сума годин:			180		
Загальні кількість кредитів ЄКТС:			6,0		

12) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції: – 24/16 год.

Тема 1. Вступ. Основні терміни та визначення. Класифікація, капітальність і довговічність будівель та споруд. Нормативна база проєктування.

Тема 2. Сучасні проблеми проєктування та будівництва: природні й антропогенні фактори, будівництво в історичному середовищі та на складних територіях.

Тема 3. Архітектурно-планувальні принципи вирішення екологічних проблем: забруднення, шум, аераційний режим, вітрозахист. Екологічна архітектура.

Тема 4. Соціальні аспекти розвитку житлового будівництва в Україні. Аналіз практики проєктування, будівництва та експлуатації житла.

Тема 5. Класифікація та типологія житлових будівель. Гнучке планування та трансформація квартир. Багатофункціональні житлові комплекси.

Тема 6. Розміщення житлових будівель у міській забудові. Реконструкція житлового фонду. Прийоми підвищення архітектурно-художньої виразності житла.

Тема 7. Містобудівне розташування громадських об'єктів. Класифікація новітніх типів громадських будівель. Функціональна організація внутрішнього простору.

Тема 8. Особливості проєктування культурно-видовищних будівель та закладів освіти.

Тема 9. Архітектурна організація сучасних спортивно-видовищних споруд і торговельно-розважальних комплексів. Адаптивність будівель.

Тема 10. Енергоефективні та «зелені» будівлі. Нові матеріали, конструктивні системи та технології будівництва.

Тема 11. Інклюзивність, безпека та цивільний захист у проєктуванні будівель. Захисні споруди та споруди подвійного призначення.

Тема 12. Пристосування та повторне використання будівель, модульне і швидкомонтоване будівництво, цифрові технології проєктування (BIM). Відновлення забудови в Україні.

Практичні: – 24 /12 год.

Заняття 1. Теоретичні засади проєктування будівель: класифікація, капітальність, довговічність, навантаження і впливи.

Заняття 2. Оцінка містобудівних умов проєктування: особливості будівництва в історико-культурній зоні та житлових районах, радіуси доступності.

Заняття 3. Оцінка ступеня забрудненості території та впливу вітру на розміщення і планувальну організацію будівель.

Заняття 4. Соціально-типологічні аспекти проєктування житла. Стандарти якості та критерії комфортності житла.
Заняття 5. Досвід будівництва соціального та доступного житла в країнах Європи.
Заняття 6. Типологічні засади формування житлових будинків: блоковані, секційні, багатоповерхові будинки; гнучке планування квартир.
Заняття 7. Архітектурно-художні особливості житлових будівель в умовах існуючої забудови.
Заняття 8. Засоби архітектурно-художньої виразності громадських об'єктів. Номенклатура новітніх громадських будівель.
Заняття 9. Архітектурно-планувальна організація культурно-видовищних будівель: функціональне зонування, конструктивні системи, нормативні вимоги.
Заняття 10. Оцінка мережі спортивних споруд. Методи підвищення адаптивності та реконструкції існуючих будівель.
Заняття 11. Аналіз перспективних напрямків: енергоефективність, інклюзивність, захисні споруди (за варіантом).
Заняття 12. Презентація та захист контрольної роботи.

Лабораторні: -

Контрольна робота: виконується у формі реферату з ілюстративною частиною на тему аналізу перспективного напрямку розвитку сучасної житлової або громадської архітектури на прикладі обраного об'єкта (за варіантом). Структура роботи: план, текстова частина (до 10 сторінок формату А4), графічні матеріали (план, розріз, фасад, перспектива, деталі), список використаних джерел. Робота захищається у формі презентації.

Самостійна робота студента: – 132/152 год.
1. Як класифікують будівлі та споруди? Що таке капітальність і довговічність будівлі?
2. Які природні та антропогенні фактори впливають на проєктування сучасних будівель?
3. Які особливості будівництва в історико-культурному середовищі міста?
4. Які архітектурно-планувальні прийоми застосовують для захисту будівель від шуму та вітру?
5. Наведіть приклади екологічної архітектури житлових і громадських будівель.
6. Які соціальні передумови формування сучасного житла в Україні?
7. Які особливості ринку житла України на сучасному етапі?
8. Які основні критерії комфортності житла?
9. Які особливості будівництва соціального житла в країнах Західної Європи?
10. Які перспективні напрямки вдосконалення типології сучасних квартир?
11. Які переваги та особливості блокованих і секційних житлових будинків?
12. Які особливості проєктування багатофункціональних житлових комплексів?
13. Які проблеми реконструкції історичних житлових районів і вписування в них нової забудови?
14. Як враховуються національно-етнографічні особливості та традиції у проєктуванні житла?
15. Які основні сучасні типи громадських будівель та споруд?
16. Які принципи функціонального зонування громадських будівель (горизонтального та вертикального)?
17. Які основні функціональні процеси видовищних споруд (на прикладі театру)?
18. Які особливості архітектурних рішень сучасних закладів освіти?
19. Які особливості архітектурного вирішення атріумів торговельних центрів?
20. Що таке адаптивність громадських будівель і як її забезпечують?
21. Які архітектурно-планувальні прийоми підвищують енергоефективність будівель?
22. Які основні вимоги до інклюзивності житлових і громадських будівель?
23. Які вимоги до влаштування захисних споруд цивільного захисту та споруд подвійного призначення?
24. Які переваги модульного та швидкомонтованого будівництва?

25. Які завдання стоять перед архітекторами у відновленні житлової та громадської забудови України?

Самостійна робота передбачає: опрацювання лекційного матеріалу та нормативних документів; аналіз літературних джерел та об'єктів-аналогів; підготовку до практичних занять; виконання контрольної роботи; підготовку до підсумкового контролю.

13) Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Бачинська Л.Г. Архітектура житла: проблеми теорії та практики структуроутворення: монографія. К.: Грамота, 2004. 407 с.
2. Гнесь І.П. Багатоквартирне житло: тенденції еволюції: монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2013. 652 с.
3. Книш В.І. Архітектурне проектування житла. Нотатки з досвіду архітектора-практика: навч. посіб. К.: КНУБА; А+С, 2012. 176 с.
4. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навч. посіб. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2010. 611 с.
5. Типологія громадських будинків і споруд / Л.М. Ковальський, Г.Л. Ковальська, В.М. Лях, А.Ю. Дмитрук. К.: Основа, 2012. 296 с.

Додаткова література:

1. Авдєєва Н.Ю., Авдєєва М.С., Голубенко М.О. Особливості розвитку архітектури на сучасному етапі. Проблеми розвитку міського середовища: наук.-техн. зб. К.: НАУ, 2013. Вип. 10. С. 3–8.
2. Білявський Г.О., Будченко Л.І., Навроцький В.М. Основи екології: теорія та практикум: навч. посіб. К.: Лібра, 2002. 352 с.
3. Гетун Г.В., Криштоп Б.Г. Багатоповерхові каркасно-монолітні житлові будинки: навч. посіб. К.: Кондор, 2005. 220 с.
4. Клюшниченко Є.Є. Соціально-економічні основи планування і забудови міст. К., 1999. 332 с.
5. Король В.П. Архітектурне проектування житла: навч. посіб. К.: Фенікс, 2006. 208 с.
6. Котеньова З.І. Архітектура будівель і споруд: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2007. 171 с.
7. Чернявський В.В. Архітектура будівель і споруд: архітектурні конструкції малоповерхових цивільних будівель: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2001. 182 с.
8. Шаповал Н.Г. Прикладна теорія архітектурної композиції: навч. посіб. К.: КНУБА, 2000. 370 с

Нормативно-правове забезпечення:

1. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 № 687-XIV (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14
2. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17
3. Про енергетичну ефективність будівель: Закон України від 22.06.2017 № 2118-VIII (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-19
4. ДБН А.2.2-3:2014. Склад та зміст проектної документації на будівництво (зі змінами). К.: Мінрегіон України, 2014.
5. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій (зі Зміною № 1). К.: Мінрегіон України, 2019.
6. ДБН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. К.: Мінрегіон України, 2017.
7. ДБН В.1.2-2:2006. Навантаження і впливи. Норми проектування (зі змінами). К.: Мінбуд України, 2006.
8. ДБН В.2.2-5:2023. Захисні споруди цивільного захисту (зі Змінами № 1, № 2). К.: Мінрозвитку, 2023.
9. ДБН В.2.2-9:2018. Громадські будинки та споруди. Основні положення. К.: Мінрегіон України, 2019.

10. ДБН В.2.2-15:2019. Житлові будинки. Основні положення. К.: Мінрегіон України, 2019.
11. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. К.: Мінрегіон України, 2018.
12. ДБН В.2.6-31:2021. Теплова ізоляція та енергоефективність будівель. К.: Мінрегіон України, 2022.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова бібліотека КНУБА. URL: http://library.knuba.edu.ua/
2. Дистанційний курс «Перспективні напрямки розвитку сучасної архітектури будівель та споруд» (Moodle ВСП «ІІНО КНУБА»). URL:
3. Законодавство України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/
4. Портал електронної системи у сфері будівництва (реєстр будівельних норм). URL: https://e-construction.gov.ua
5. ArchDaily. URL: https://www.archdaily.com

14) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Результати роботи студентів під час семінару/ практичної роботи; оцінювання самостійної роботи	Якість виконання індивідуального завдання (контрольна робота)		
50	20	30	100

15) Умови допуску до підсумкового контролю:

- відвідування лекцій;
- активність на практичних заняттях;
- дотримання термінів виконання контрольної роботи;
- дотримання умов академічної доброчесності.

16) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

22) Примітки:

Силабус з навчальної дисципліни “Перспективні напрямки розвитку сучасної архітектури будівель та споруд” затверджено на засіданні кафедри інноваційної архітектури та дизайну, протокол від «7» травня 2026 за № 7

Викладач (розробник) _____ Наталія АВДЄЄВА, канд. архітектури, доцент

В.о. зав. кафедри _____ Сергій ГЕРАСИМНЮК, доцент кафедри

Розглянуто і схвалено Науково-методичною радою ВСП «ІІНО КНУБА»,
Протокол від «25» травня 2026 р. за № 11